Inatsisit | Nr. 25 | 18. decembari 2003 | Atuuttut

Uumasunik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat

Kapitali 1

Inatsisip siunertaa atuuffiilu

§ 1. Inatsisartut inatsisaanni siunertarineqarpoq uumasut illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaasa isumannaarinniffigineqarnissaat sapinngisamillu anniartinneqarnissaannut, naalliutsinneqarnissaannut, ersiortinneqarnissaannut, kingunipiloqartitsisumik ajoqutissarsinissaannut annertuumillu ajoqutissarsinissaannut illersorneqarnissaat.

§ 2. Inatsisartut inatsisaanni uumasut suulluunniit pineqarput.

Kapitali 2

Uumasuuteqarneq

§ 3. Kialuunniit uumasuuteqartup isumagissavaa uumasut peqqissaartumik isumagineqarnissaat, ilanngullugit inissaqartinnissaat, nerukkarneqartarnissaat, imertinneqartarnissaat aamma timimikkut pisattamikkullu, pissusilersortarnermikkut peqqissuunissamikkullu pisariaqartitaat mianeralugit periaatsit akuerisaasut ilisimatuussutsikkullu ilisimalikkat naapertorlugit paarineqarnissaat.

§ 4. Illut, init, ungaluukkat nunaminertalluunniit uumasuuteqarfiusut ilusiligaassapput uumasut pisariaqartitaat isumagalugit uumasullu ajoqusertussaajunnaarlugit, tak. § 3. Uumasup aamma nerukkarneqarnermini, imertinneqarnermini toqqissisimaarnerminilu nikerarfissaqarnissaa qularnaarneqassaaq. Kiisalu uumasut anorimut silallu pissusianut pisariaqartitsinerat malillugu isumannaarneqassapput, panertumi nalaffissaqarnissaat ilanngullugu.
Imm. 2. Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat kimmianut, pituuttanut taamaaqataannullu taamatulli atuuppoq, taakku ajoqusernissamut pissutaasinnaajunnaarlugit iluseqartinneqassammata.

§ 5. Kialuunniit uumasuuteqartup isumagissavaa uumasup ullormut ikinnerpaamik ataasiarluni alakkarneqartarnissaa. Tamannali uumasunut silami nammineersinneqartunut atuutinngilaq. Taamaattoq uumasut taakku akuttunngitsumik alakkarneqartassapput sapinngisamillu nersutinut nujuartanut illersorneqassallutik.

§ 6. Uumasuuteqarneq pillugu maleruagassat Naalakkersuisut aalajangersassavaat, matumanittaaq:
1) Kialuunniit inuussutissarsiutigalugu uumasuuteqartup uumasuutimi uumasut nakorsaannit imaluunniit inummit Naalakkersuisut piginnaatitaannit ukiumut ikinnerpaamik ataasiarluni alakkartitsisarnissaa

pillugu maleruagassat.
2) Sumiiffinni piginnittup imaluunniit uumasunik nakkutilliisup najugaqarfiginngisaani uumasuuteqarneq pillugu maleruagassat.
3) Uumasut nunaminertat najugarisaat inillu najugarisaat taakkulu pequtsersorneqarneri pillugit maleruagassat.
4) Uumasunik ulorianarsinnaasunik ersiortitsisinnaasunilluunniit imaluunniit uumasunik illersuineq eqqarsaatigalugu isumannaatsumik uumasuutigiuminaatsunik pigisaqarnissap inerteqqutigineqarnissaa pillugu maleruagassat.
5) Manniliortitseriaatsit pillugit maleruagassat.

Kapitali 3

Uumasunik assartuineq, nunalisitsineq, tigujoqqaaneq, passussineq allatullu illersuineq

§ 7. Sungiusaatigalugu unammissutigaluguluunniit eqqoriagassatut aallaariaqattaagassatut uumasut atorneqaqqusaanngillat.

§ 8. Uumasunik nujuillisarneqarsimasunikpinngortitamut nunalisitsineq imaluunniit uumasunik nujuartunik pinngortitamiit tigusarinninniarneq inerteqqutaapput. Naalakkersuisut uumasunik pinngortitamut nunalisitsinissamut imaluunniit tigusarinninniarnissamut akuersissuteqarsinnaapput.
Imm. 2. Akuersissutaasinnaasumut, matumanittaaq akuersissummi piumasaqaatitut aalajangersakkanik unioqqutitsisoqarnerani akuersissutinik utertitsisinnaaneq, piumasaqaatillu pillugit Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 9. Uumasut pinngitsaalillugit nerukkarneqassanngillat, tamanna uumasup nappaatinut katsorsarneqarneranut atatillugu pisariaqartinneqanngippat.

§ 10. Uumasut assartorneqarnissaat, uumasut tigusariniarnissaat, uumasut katsorsarneqarnissaat uumasullu illersorneqarnissaat, tamatumanissaaq suussutsinik ussassaarinerit tuniniaanerillu pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersagaliorsinnaapput.

Kapitali 4

Erniortitsineq aamma bioteknologi il.il.

§ 11. Uumasunut bioteknologip, genteknologip taamaaqataasalu atorneqarnissaat inerteqqutaavoq.
Imm. 2. Taamaattoq taamaaliornissamut qinnuteqartoqareerneratigut Naalakkersuisut akuersisinnaapput. Taamatut pisoqartillugu akuersissummut atatillugu piumasaqaatinik, matumanittaaq akuersissummi piumasaqaatinik unioqqutitsisoqarnerani akuersissummik utertitsinissaq pillugu, Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 12. Pissusissamisoortumik atortulerluniluunniit erniortitsinerup imaluunniit erniortitseriaatsit uumasunut naalliutsitsisinnaasut ajoqutaasinnaasulluunniit atorneqannginnissaat pillugu maleruagassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

Kapitali 5

Toqutitsineq, pilattaalluni passussinerit taamaaqataallu

§ 13. Uumasumik toqutitsiniartup uumasup sapinngisamik piaarnerpaamik naalliunnanngitsumillu toqutinneqarnissaa qularnaassavaa. Qimitsinikkut nivinngaanikkulluunniittoqutitsineq inerteqqutaavoq. Uumasunik imarmiuunngitsunik ipititsinikkut toqutitsineq aamma inerteqqutaavoq.
Imm. 2. Uumasut toqutinneqarnissaat, matumanittaaq toqoraaneq, uumasut pisarineqarnissaat, toqutitseriaatsit ilaasa inerteqqutigineqarnissaat imaluunniit killiliivigineqarnissaat kiisalu uumasut anginerit ilaasa toqutinneqarnissaat uumasut nakorsaannit imaluunniit inummit allamit piginnaatitaasumit isumagineqarnissaat, pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 14. Pilattaalluni passussinerit uumasumik naalliuuteqartitsissutaasinnaasut, annikitsuinnarmik anniaataasinnaasut qaangiutilertortussat passussinissallu kinguartinneqarsinnaannginnerat eqqaassanngikkaanni, taamaallaat isumagineqassapput uumasut nakorsaannit. Naalliuutit anniarnerillu sapinngisamik killilerneqassapput.

§ 15. Uumasup isikkuata allanngortinneqarnissaa siunertaralugu pilattaaneq inerteqqutaavoq.

§ 16. Naalakkersuisut pilattaaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, taamatuttaaq:
1) Kinguaassiorsinnaajunnaarsitsineq, nassuiineq, nalunaaqutsersuineq, kukinnik avatinillu allanik piiaaneq aamma timmissat sigguinik kukiinillu aammalu kukiffannik killuineq.
2) Passussinerit aalajangersimasut taamaallaat uumasut nakorsaannit imaluunniit sulisunit ilinniagaqarsimasunit allanit isumagineqarnissaat pillugu maleruagassat.
3) Pilattaanerit taamaaqataanilluunniit passussinerit aalajangersimasut inerteqqutigineqarnissaat pillugu maleruagassat.
4) Uumasut pilattaanikkut taamaaqataanilluunniit passussinikkut isikkuinik allanngortinneqarsimasunik, tak. § 15, takutitassiinerit allatulluunniit takutitsinerit inerteqqutigineqarnissaat pillugu maleruagassat.

Kapitali 6

Uumasunik takutitassiarinninneq il.il.

§ 17. Naalakkersuisut akuersiseqqaartinnagit uumasuusivissuit, nunaminertat uumasuusiviit taamaaqataalluunniit pilersinneqassanngillat. Akuersissummut piumasaqaatitut aalajangersakkani ilusiligaanera ingerlanneqarneralu pillugit, matumanittaaq sulisussanik nakkutilliisussanillu ilinniartitsinissaq pillugu aammalu akuersissummut piumasaqaatitut aalajangersakkanik unioqqutitsisoqarnerani akuersissutip utertinneqarsinnaanera pillugu, piumasaqaatit aalajangersarneqarsinnaapput.

§ 18. Uumasut nujuillisarneqassanngillat imaluunniit takutitassiatut, aliikkusersuutaasussatut, filmiliarisassatut taamaaqataannulluunniit atorneqassannngillat, tamanna uumasunut annertuumik ajoqutaassappat.

§ 19. Uumasut takutitassiarineqarnissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumanittaaq:
1) Ingerlatat § 17-imi taaneqartut ilusiligaanissaat ingerlanneqarnissaallu aammalu nakkutigineqarnissaat pillugit maleruagassanik.
2) Siunertanut § 18-imi taaneqartunut atugassatut uumasut nujuillisarneqartut atorneqartut takutitassiarineqartulluunniit illersorneqarnissaat pillugu maleruagassanik.

Kapitali 7

Uumasunik niuerutiginninneq il.il.

§ 20. Uumasut meeqqanut 16 ataallugit ukiulinnut aatsaat tunniunneqarsinnaapput angajoqqaatut akisussaasoq akuersippat.

§ 21. Uumasut niuerutigineqarnissaat il.il. pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumanittaaq:
1) Inuit, ingerlatseqatigiiffiit, peqatigiiffiit il.il. inuussutissarsiutigalugu inuussutissarsiutiginaguluunniit uumasunik nioqquteqartut tamanna pillugu Naalakkersuisunut nalunaarutiginnissapput aammalu pisisarnerit tunisisarnerillu nalunaarsussallugit.
2) Qimminut sungiusaaviit, paarinniffiit, napparsimmaviit, tigumminnikkallarfiit suliffiillu inuussutissarsiutigalugu allatut uumasunik niuerutiginninnermik ingerlatsisut ilusiligaanissaat ingerlanneqarnissaallu pillugit maleruagassat.
Imm. 2. Nunalerinermik ingerlataqarnermut atatillugu uumasunik niueruteqarnermi erniortitsinermilu imm. 1-imi nr. 1 atuutsinneqanngilaq.

Kapitali 8

Nakkutilliineq

§ 22. Inatsisartut inatsisaata matuma, taannalu malillugu maleruagassat saqqummiunneqartut, eqquutsinneqarnissaat Naalakkersuisut nakkutigissavaat.
Imm. 2. Uumasut nakorsaat ummasup eqqunngitsumik pineqarneranik pasitsaassaqartoq tamatuminnga politiinut imaluunniit kommunefogedimut erngerluni nalunaaruteqarnissaminut pisussaavoq. Tamannali pissuseq annertorujussuanngippat erngerlunilu iluarsineqarpat atuutinngilaq.

§ 23. Uumasut eqqunngitsumik pineqarpata uumasup pineqarnissaa pillugu uumasumut akisussaasoq politiinit peqqusissuteqarfigineqarsinnaavoq.
Imm. 2. Uumasoq napparsimappat iluarsineqarsinnaanngitsumilluunniit ajoqusersimappat uumaannassagunilu naalliuppallaassappat toqutinneqarnissaa politiit peqqusissutigisinnaavaat.
Imm. 3. Uumasup § 6, nr. 4 malillugu aalajangersakkanik unioqqutitsilluni uumasuutigineqartup pisariaqarpat toqutinneqarnissaa politiit peqqusissutigisinnaavaat.
Imm. 4. Peqqusissut allaganngorlugu nalunaarutigineqassaaq. Peqqusissutip nalunaarutiginnginnerani politiit oqaaseqaataat pissarsiareqqaassavaat. Kiisalu uumasumut akisussaasuusoq oqaaseqarnissaminut

periarfissaqartitaassaaq.
Imm. 5. Uumasup naalliorujussuarnissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit akisussaasup pissarsiarineqarsinnaannginnera ilimagineqarpat, imm. 4 sanioqqunneqarsinnaavoq.

§ 24. Nersutit nakorsaata imaluunniit politiit uumasoq erngerlutik toqutaatissinnaavaat, § 23, imm. 2-mi periaaseq malillugu tamanna uumasumut pisariaqanngitsumik naalliuppallaarnissamik kinguneqassagaluarpat.

§ 25. § 23, imm. 2 aamma imm. 3 imaluunniit § 24 malillugit toqutitsinerit uumasup piginnittuanut taarsiissuteqarfiussaanngillat.
Imm. 2. § 23, imm. 1 malillugu peqqusissut malinneqanngippat politiit uumasoq toqutitaasissinnaavaat uumasup piginnittuanut taarsiissuteqarfiussaanngitsumik.
Imm. 3. § 23, imm. 1 malillugu peqqusissuteqarfigineqarsimasup aamma § 23, imm. 2 imaluunniit imm. 3 malillugit uumasuutimik toqutinneqarsimasumik piginnittup piumasaqaatigisinnaavaa suliassap eqqartuussisunut suliassanngortinneqarnissaa. Tamatuminnga piumasaqaat aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna ullut 14 qaangiutinnginneranni politiinit saqqummiunneqassaaq. Eqqaartuussisunut tunniussineq kinguartitsiffiussanngilaq.

§ 26. Politiit eqqartuussisut akuersiseqqaanngikkaluarlugit kinaassutsiminnut uppernarsaatip takutinneratigut pisariaqarfiatigut uumasuutinut ornigussinnaatitaapput. Politiit pisariaqarfiatigut ilisimasalimmik ilaqarsinnaapput.

Kapitali 9

Pineqaatissiinissamut aalajangersakkat

§ 27. Akiliisitaanermik kinguneqarsinnaapput:
1) tamanut tunngatillugu aalajangersakkanik §§ 3-5-ini, § 7-mi, § 8-mi, imm. 1-imi, § 9-imi, § 10-mi aamma § 11-imi aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit,
2) toqutitsinerit, pilattaanerit taamaaqataanillu passussinerit pillugit § 13, imm. 1-imi, §§ 14 aamma 15-imi maleruagassatut aalajangersakkanik sumiginnaanerit,
3) uumasut takutitassiarineqarnerat niuerutigineqarnerallu pillugit aalajangersakkanik § 17-mi oqaaseqatigiinni siullerni, § 18-imi aamma § 20-mi aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit,
4) § 8, § 11, imm. 2-mi aamma § 17-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugit akuersissutini tunniunneqartuni piumasaqaatinik sumiginnaanerit,
5) § 22, imm. 2 malillugu nalunaarutiginninnginnerit,
6) § 23, imm. 1, 2 aamma 3 malillugit peqqusissummik nalunaarutigineqarsimasumik malinninnginnerit.
Imm. 2. Maligassiani inatsit malillugu suliarineqartuni maligassiani aalajangersakkanik unioqqutitsinerit akiliisitaanermik pillarneqarnissaat aalajangersarneqarsinnaavoq.
Imm. 3. §§ 3-5-ni, § 7-mi, § 8, imm. 1-imi, § 9-imi, § 10-mi, § 11, imm. 1-imi, § 13, imm. 1-imi, § 14-imi, § 15-imi, § 17-imi oqaaseqatigiinni siullerni, § 18-imi aamma § 20-mi imaluunniit maligassiani inatsit malillugu suliarineqartuni aalajangersakkanik unioqqutitsisoqarnera uumasuuteqarsinnaanerup imaluunniit uumasuuteqarnermi suliaqarsinnaanerup inerteqqutigineqarneranik pineqaatissinneqaataasinnaavoq.

Imm. 4. Uumasuuteqarsinnaanerup imaluunniit uumasuuteqarnermi suliaqarnissap imm. 3 malillugu inerteqqutigineqarnissaa pineqaatissiissutigineqarpat tamanna atajuartussatut imaluunniit sivikinnerpaamik ukiumut ataatsimut pisinnaavoq. Inerteqqummik taama ittumik unioqqutitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.
Imm. 5. Aktiaateqarluni imaluunniit piginneqatigiissuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqatigiinnikkut ingerlatseqatigiiffiit assigisaalluunniit unioqqutitsisuuppata ingerlatseqatigiiffik ingerlatseqatigiiffittut akiliisitsinermik pillaatissinneqarsinnaavoq. Naalagaaffik, Namminersornerullutik Oqartussat, kommuni imaluunniit kommuninit ataatsimoorussat unioqqutitsisuuppata taakku akiliisitsinermik pillaatissinneqarsinnaapput.

Kapitali 10
Atuutilerfia

§ 28. Inatsisartut inatsisaat 1. juli 2004-mi atuutilerpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat, ulloq 18. december 2003

Hans Enoksen

/

Johan Lund Olsen

Namminersorlutik Oqartussat
Imaneq 4
3900 Nuuk
E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit
Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat
Naalakkersuisut